

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 7Er/631/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714208057
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Jankovský
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3714208057.2

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica, v exekučnej veci oprávneného: Serraghis Loan Management Ltd. so sídlom Afentrikas 4, AFENTRIKA COURT, OFFICE 2, 6018, Larnaca, Cyprus, právne zastúpeného Nosko & Partners s.r.o. so sídlom Podjavorinskej 2, Bratislava, proti povinnému: P. B., G.. XX.XX.XXXX, K. P. XXXX/XX, O. K., o vymoženie 5272,77 eur s príslušenstvom, vedenej na Exekútorskom úrade Mgr. Jána Makitu so sídlom Bosákova ul. 7, Bratislava, takto

rozhodol:

Súd exekúciu **z a s t a v u j e**.

odôvodnenie:

1. Oprávnený podal dňa 23.07.2014 na Exekútorský úrad Mgr. Jána Makitu so sídlom Bosákova ul. 7, Bratislava návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie sumy 5272,77 eur s príslušenstvom. Súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V - zmenkový platobný rozkaz č.k. 1Zm 393/2011-51 zo dňa 16.08.2013.

2. Podľa § 243f Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

3. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu 4da) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

4. Podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

5. Novela č. 438/2015 Z. z. nadobudla účinnosť dňa 23.12.2015. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 bol oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods.4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona, t.j. do 22.01.2016 vrátane. Oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplnil v lehote podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Uviedol, že právny vzťah medzi oprávneným a povinnými vznikol na základe zmluvy o splátkovom úvere, ktorý bol zabezpečný zmenkou zo dňa 05.11.2004 vystavenou povinným. Dňa 05.11.2004 uzatvoril povinný so Slovenskou sporiteľňou, a.s.

zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, na základe ktorej povinný udelil Slovenskej sporiteľni, a.s. neodvolateľné vyplňovacie právo zmenkové, ktoré Slovenskú sporiteľňu, a.s. oprávňuje k vyplneniu chýbajúcich údajov odovzdanej blankozmenky, ak povinný neuhradí Slovenskej sporiteľni, a.s. riadne a včas splatnú pohľadávku. Nakoľko si povinný zmluvnú povinnosť nesplnil, oprávnený pristúpil k vyplneniu zmenky na základe zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve.

6. Súd sa oboznámil so Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 05.11.2004 (ďalej len zmluva o úvere), Zmluvou o zmenkovom vyplňovacom práve zo dňa 05.11.2004, Zmenkou zo dňa 05.11.2004, odstúpením od zmluvy zo dňa 26.01.2011, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 12.11.2010, pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava V č.k. 1Zm 393/2011 a ostatným obsahom spisu.

7. Exekučným titulom je v tejto veci právoplatný a vykonateľný zmenkový platobný rozkaz, je teda nepochybné, že v konaní v ktorom sa vydal exekučný titul, sa uplatňoval nárok zo zmenky.

8. Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.11.2004 súd zistil, že právny predchodca oprávneného - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytol povinnému ako dlžníkovi úver vo výške 100 000,- Sk, pri dohodnutej výške splátok 2400 Sk a úrokovej sadzbe 12,30 % ročne. V zmluve je dlžník označený svojim menom a priezviskom, rodným číslom, bydliskom a číslom dokladu totožnosti.

9. Dňa 05.11.2004 podpísal právny predchodca oprávneného - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. ako remitent s povinným ako vystaviteľom zmenky Zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, predmetom ktorej bola dohoda zmluvných strán o spôsobe a podmienkach doplnenia blankozmenky, ktorá bola vystavená vystaviteľom k zabezpečeniu pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0362571417 zo dňa 05.11.2004.

10. Dňa 12.11.2010 oznámila Slovenská sporiteľňa, a.s. povinnému postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o splátkovom úvere na spoločnosť APS Slovakia, a.s. so sídlom Heydukova 6, Bratislava, IČO: 35 874 392, ktorá postúpila pohľadávku na spoločnosť DEBTINVEST LIMITED so sídlom 33 Porter Road, P. O. Box 3169 PMB 103, Road Town, Tortola, Britské Panenské ostrovy, IČ: 609191, ktorá dňa 10.04.2012 postúpila svoje pohľadávky na postupníka, ktorým je oprávnený. Na zmenke bol poznačený prevod zmenky na rad spoločnosti APS Slovakia, a.s. a dňa 18.11.2010 prevod na rad spoločnosti DEBTINVEST LIMITED.

11. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy 1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal

súd za preukázané, že oprávnený poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že oprávnený pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

16. Keď súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, ďalej skúmal, či v rozhodnutí, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom." Pre tento prípad zákon ustanovuje domnienku (prezumpciu), podľa ktorej platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (§ 243f ods. 3). Opak sa zo žiadneho dôkazu nepreukázal.

17. Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevyučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z.z., v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

18. Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

19. Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

20. Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

21. Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. Aj keď teda účastníci pri uzatváraní dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy, prevoditeľnosť zmenky indosamentom nedohodnú, nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ - povinný, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

22. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 ZZŠ), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods.1 OZ, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybné vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva OZ (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase vystavenia zmenky v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky

práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Dohodu zmluvných strán obsiahnutú v čl. IV bod. 1 zmluvy je dohodnuté, že vyplňovacie právo remitenta udelené touto zmluvou je neodvolateľné a prevoditeľné nemožno považovať za individuálne dojednanú, nakoľko táto bola obsiahnutá v už predtlačenom formulári zmluvy, ktorej obsah ustanovení nemohol povinný ako spotrebiteľ žiadnym spôsobom ovplyvniť.

23. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ tak zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

24. Princiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz <<http://www.beck-online.cz>>), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz <<http://www.nalus.usoud.cz>>), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch.

25. Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že zmenkové dojednanie (kauza zmenky) bola dojednaná v rozpore so zákonom (§ 54 ods.1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z.), a je preto neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

26. Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co 859/2014).

27. Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátené konanie, v ktorom sa vychádzalo striktné zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve. Z uvedených dôvodov keď súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako dojednanú v rozpore so zákonom, a je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a keďže na túto skutočnosť nebolo prihliadnuté v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm. m) Ex. por. zastavil.

28. O trovách exekúcie súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohoto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou Okresného súdu v Považskej Bystrici ku Krajskému súdu Trenčín v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP v podanom odvolaní musí byť uvedený, ktorému súdu je určený, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísaný a musí byť uvedená spisová značka konania, do ktorého je podanie urobené.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).